

Elonet–Teka-konversion tarpeellisuudesta osana kansallista Teos Marc 21:ssä -hanketta

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) on julkaissut Finnassa vapaaseen käyttöön Elonet-tietokantansa, joka sisältää tiedot kaikista Suomessa levityksessä olleista elokuvista ja osasta televisio-ohjelmia. Vastaavasti suomalaiset kirjastot omaavat kokoelmissaan huomattavan määrän AV-aineistoa, sisältäen samoja teoksia kuin mitä KAVI on kuvaillut, ja lisäksi Melindassa on luetteloituna merkittävä määrä kirjallisuutta, joka käsittelee samaisia elokuvia ja televisio-ohjelmia. Finnassa, Melindassa tai muussakaan kotimaisessa kirjastojärjestelmässä ei näitä tietoja kuitenkaan ole linkitetty RDA:n vaatimalla tavalla eli teoksen auktorisoidun hakutiedon kautta. Tämä taas haittaa suoraan elokuvia ja televisio-ohjelmia koskevan metatiedon tallentamista ja varsinkin asiakkaiden tiedonhakuja.

Kansallisen Teos Marc 21:ssä -hankkeen yhtenä kärkitavoitteena on saada KAVI:in jo tuottama tieto käytettäväksi siinä muodossa, että elokuvien ja televisio-ohjelmien metatieto olisi kattavasti linkitettävissä, toisin sanoen teosauktoiteettitietueiksi *Kansalliset teos- ja ekspressiotiedot* -sanastoon (Teka) osana Asteria samoin kuin Fintoon. Tämä vaatii konversion, jonka tarkka kenttäkohtainen suunnitelma on jo valmiina ja jonka mahdollistamiseksi mm. kirjastojen käyttämä *Suomalainen lajityyppi- ja muotosanasto* on harmonisoitu KAVI:n kuvailussaan käyttämän *Tenho*-sanaston kanssa.

Elokuva- ja televisio-ohjelmien teostietueiden saaminen osaksi Asteria ja myöhemmin myös Fintoa hyödyttäisi suurta osaa kuvailijoista, käytännössä kaikkia, jotka käsittelevät AV-aineistoa tai elokuvia ja televisio-ohjelmia käsittelevää pääasiassa kirjallista aineistoa. Teosauktoiteettien saaminen olisi ratkaiseva askel kohti funktionaalista kuvailua ja RDA:n kattavan käyttöönoton mahdollistavaa ydintietoa.

Finnassa elokuvatallenteita on noin 240 000 nimekettä ja elokuva-arvosteluja noin 17 600 nimekettä, minkä lisäksi siellä on huomattava määrä kirjoja ja artikkeleita, jotka käsittelevät nimettyjä elokuvia. Konversiossa tehtävien teosauktoiteettitietueiden myötä kaikki tämä saataisiin linkityn datan piiriin ja haettavaksi nykyistä paremmin. Viime kädessä parantuneesta tilanteesta hyötyisivät KAM-sektorin asiakkaat.